

Історія становлення основ адвокатури у цивілізованих древніх народів свідчить про нерівномірний розвиток даного інституту в різних регіонах. Якщо на Заході вже на початкових етапах взаємини адвоката і довірителя отримують своє закріплення, і діяльність адвоката має певний характер, то на Стародавньому Сході організація інституту адвокатури та регулювання відносин, з якого можна було б зробити висновок про оплату послуг – відсутня.

Список використаної літератури:

1. Васьковский Е. В. Организация адвокатуры. Часть I. /Е. В. Васьковский. Петербург: типография П. П. Сойкина, 1893. 235 с.
2. Пестржецкий. А. Л. Об адвокатуре у римлян, во Франции и Германии. М.: Университетская типография (Катков). 1876. С. 1–12.
3. Стоянов А. Н. Древний мир: Египет, Индия, евреи, греки, римляне. История адвокатуры [у древних народов]. 1869. №1. С. 139.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Ухліна В.О.

студентка 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ІСТОРИЧНЕ ФОРМУВАННЯ РОЛІ ЖІНКИ АДВОКАТА У СВІТІ

У сучасному світі доволі звично бачити представником сторони захисту у судовому процесі саме жінку. Образ жінки адвоката вже не викликає ні у кого здивованих поглядів та запитань. Але для того, щоб жінка міцно закріпилася за цією роллю на арені суду та змогла представляти інтереси осіб, знадобилася купа часу і кропіткої праці. Процес так званої емансипації жінок відбувся майже у всіх сферах і юридична не є виключенням. Зараз жінки на рівні із чоловіками посідають вагоме місце в адвокатській діяльності, а клієнти та роботодавці майже не звертають уваги на статеві ознаки при виборі правника. Чи було жінкам легко отримати право займатись суто «чоловічою» професією? Щоб відповісти на це питання потрібно проаналізувати історичний шлях боротьби жінок у питанні гендерної рівності.

Протягом багатьох століть історії людства образ адвокатів асоціювався тільки із чоловіками, на жаль, це була проблема не лише цієї професії. Це відбувалося тому, що раніше існувала тенденція привалювання чоловічої статі у різних сферах життєдіяльності. Разом з цим зростав вплив чоловіків і закріплення їх ролі. Починаючи із зародження адвокатури в стародавньому світі, від Стародавніх Греції та Риму і до другої половини двадцять першого століття, існувала чоловіча монополія на заняття адвокатською справою. Це було спричинено нав'язуванням відповідних гендерних стереотипів за якими жінки виконували функцію «слабкої статі», тобто розглядалися лише з позиції підтримки сімейного вогнища, виховання дітей і ведення домашнього господарства. Тому не дивно, що доволі тривалий час термін «адвокат» у уяві людей набував тільки чоловічого окрасу.

Вказана проблема набула свого значення лише наприкінці дев'ятнадцятого століття, коли жінки почали активно відстоювати свої права на рівні з чоловіками. Процес емансипації жіночої статі сколихнув весь світ та змусив привернути увагу спільноти до ролі жінки у суспільстві.

Тільки завдяки динамічному зростанню даного руху жінки відстояли своє право на реалізацію себе у багатьох «чоловічих» професіях, в тому числі, право займатися адвокатською діяльністю.

Ідея про «жіночу адвокатуру» з'явилася в 1869 році в Північній Америці. Першою жінкою США, яку було допущено до юридичної практики, стала Арабелла Менсфілд зі штату Айова [1]. Її прорив став вагомим прикладом для всіх жінок, які прогнали у нещадній боротьбі за право бути почутою.

Очевидно, що діяльність жінок в адвокатурі Америки вплинула на розвиток жіночої адвокатури в країнах Західної Європи. Наприклад, у Франції жінок не допускали до вивчення юридичних наук. Про прийняття жінок в адвокатуру навіть мови не могло бути. Тільки після прийняття закону про допущення жінок до адвокатської присяги – відношення до жінок, які хотіли займатися юриспруденцією, поліпшилося. А в 1900 році дозволили жінкам займатися адвокатською діяльністю на рівних правах з чоловіками [2].

Натомість в Австрії, Бельгії, Великобританії, Італії та Німеччині вступ жінок до адвокатури був заборонений судами. Однак, в Німеччині жінки порушували обмеження законодавства і виступали в суді представниками виховних та благодійних організацій, що в майбутньому сприяло створенню юридичних консультацій для жінок. Особи, які зверталися за юридичною допомогою, були робітниці та прислуга [3].

Що стосується історії розвитку жіночої адвокатури нашої країни, то завдяки багатьом реформам, прийняттю відповідних нормативно-правових актів, подоланню гендерної нерівності, першим взірцевим прикладом стала Катерина Абрамівна Флейшиць.

Сьогодні за даними досліджень американської Національної асоціації жінок-юристів (NAWL) відсоток жінок, які взагалі займаються юридичною

діяльністю, включаючи адвокатську, складає 38 % на противагу 62% чоловіків. І цей показник зростає кожного року, тому можна засвідчити значний поштовх у вирішенні проблеми реалізації ролі жінки-адвокatesи.

Крім того, керуючись даними Реєстру адвокатів України можна зробити підрахунок кількості жінок, які сьогодні займаються адвокатською діяльністю: в Україні приблизно 30 %.

Отже, зважаючи на статистичні дані, історичний шлях розвитку, та успішні процеси фемінізації у суспільстві, можна дійти висновку, що сьогодні адвокatesи остаточно закріпили своє місце у адвокатській діяльності і здолали усі можливі стереотипи. Нарешті стало байдуже як саме ми називаємо сторону захисту «адвокат» чи «адвокатеса», стало важливим, що саме ми вкладаємо в значення ролі відповідного учасника судового процесу. І на сьогодні жінки довели, що, зважаючи на успішну юридичну освіту, всебічну обізнаність, цілеспрямованість, чіткий погляд на речі, а також працездатність та кмітливість, вони гідні нести почесне звання адвокatesи та захищати права і інтереси людей.

Список використаної літератури:

1. Бігун С. Право на кар'єру. У пошуках професійної гармонії. *Юридична газета перша*. № 10 (94). 08 березня. 2007. URL: <http://www.yurgazeta.com/article/1065/>.
2. Муратова Н. Г., Муратова Н. Д. Современность правовых воззрений Анатолия Федоровича Кони. URL: <http://iuaj.net/book/export/html/445>.
3. Флейшиц Е. О. О женской адвокатуре. *Право*. № 2. 1910. С. 65-73. URL: <http://www.oldlawbook.narod.ru/Fleysh.djvu>.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**

Шевченко А.В.

*студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЖІНКИ В АДВОКАТУРІ: МИНУЛЕ ТА СУЧАСНІСТЬ

За багато років свого існування українська адвокатура пережила значну кількість подій, маючи як приводи для гордості, так і не зовсім позитивні моменти. Причасними до творення цієї історії можна вважати таких